

Biblická hodina – 12.02.2026

Suspírium: „Skryté veci patria Hospodinovi, nášmu Bohu, ale veci zjavené naveky patria nám a našim synom, aby sme plnili všetky slová tohto zákona!“ (VMojž 29,28) Amen.

Začiatočná pieseň: Žalm č. 89: 14-19. veršov: „Rod kráľa Dávida sa stále obnoví...”

Modlitba: Pane náš, svätý a spravodlivý Bože, v tichu sa zastavujeme pred Tebou skôr, než budeme počúvať Tvoje Slovo. Vieme, že Tvoje slovo nielen potešuje, ale aj odhaľuje, súdi a očisťuje. Prosíme Ťa, daj nám pokorné srdce, ktoré sa nebráni a neospravedľňuje, ale dovoľí, aby ho preniklo Tvoje svetlo. Pane, Ty vidíš skazenosť svojho ľudu, vyslovené i nevyslovené lži, zatvrdnuté srdcia a život odlúčený od Teba. Keď toto Slovo čítame a počúvame, chráň nás pred tým, aby sme ukazovali na iných, a daj nám odvahu spoznať v ňom samých seba. Prosíme, formuj nás svojou pravdou. Uč nás, aby sme sa nechválili sami sebou, ale tým, že Ťa môžeme poznať – Boha milosrdenstva, práva a spravodlivosti. Ak k nám zaznieva aj Tvoj súd, daj, aby sme v ňom počuli Tvoju lásku, ktorá volá k pokániu. Skrze svojho Svätého Ducha otvor našu myseľ i srdce, aby nás Tvoje Slovo neodsúdilo, ale viedlo k životu, aby v nás nepôsobilo skazu, ale znovuzrodenie. Pre Krista nás vypočuj. Amen.

Biblický text: Kniha proroka Jeremiáša 9. kapitola: *„Kiežby som mal na púšti prístrešie, kde nocujú pútnici, aby som mohol opustiť svoj ľud a odísť od neho. Veď všetci sú cudzoložníci a zberba zradcov. „Napínajú si jazyk ako luk, klamstvo, nie však vernosť, zavládlo v krajine. Páchajú jeden zločin za druhým, mňa však neuznávajú,” znie výrok Hospodina. „Každý nech sa chráni pred svojím blížnym, nedôverujte ani svojmu bratovi, lebo každý brat je zbabelý podvodník a každý priateľ prichádza a ohovára. Všetci sa navzájom podvádzajú, nehovoria pravdu, učia svoj jazyk hovoriť lož, vyčerpávajú sa zvrátenosťou. Tvoj príbytok je uprostred podvodu. Pri podvádzaní o mne nechcú vedieť,” znie výrok Hospodina. Preto takto hovorí Hospodin zástupov: „Hľa, ja ich tavím a skúmam, veď akože mám konať zoči-voči ich zločinnosti? Ich jazyk je smrtiaci šíp, ich ústa hovoria leš. Pokoj, hovorí niekto priateľovi, v srdci však chystá úklad. Či ich nemám za to potrestať,” znie výrok Hospodina, „azda sa nemám pomstiť na takomto národe? Plačem a bedákam nad vrchmi a nad pastvinami púšte žalostím, nikto tade neprejde, lebo sú vypálené, nepočuť hlas stád, od nebeských vtákov až po dobytok, všetko sa rozprchlo, odišlo. Jeruzalem obrátim na rumovisko, na príbytok šakalov. Z judských miest urobím neobývanú pustatinu.” Kto je taký múdry, že si to vezme k srdcu a oznámi, čo mu hovorili Hospodinove ústa? Prečo hynie krajina ako vypálená púšť, cez ktorú nikto neprejde? Hospodin povedal: „Pretože opustili môj zákon, ktorý som im dal,*

neposlúchali ma a nešli za mnou, išli však za svojím zatvrdeným srdcom a za baalmi, čomu ich priúčali ich otcovia," preto Hospodin zástupov, Boh Izraela, hovorí toto: „Hľa, nakrímim tento ľud palinou a napojím ich otrávenou vodou. Rozptýlim ich medzi národy, ktoré nepoznajú oni ani ich otcovia, a pošlem na nich meč, dokiaľ ich nevyhubím.“ Takto hovorí Hospodin zástupov: „Uvažujte a zavolajte nariekajúce ženy, nech prídu a po najmúdrejšie pošlite, aby prišli. Nech sa ponáhľajú a nad nami nariekajú, nech naše oči roní slzy a nech kvapká voda spod našich mihalníc. Veď nárek počuť zo Siona: ‚Akí sme zničení a veľmi zahanbení! Krajinu musíme opustiť, naše príbytky sú vyvrátené.‘ Počujte, ženy, slovo Hospodina, vaše uši nech prijímajú slová jeho úst. Naučte svoje dcéry nariekať a každá svoju priateľku žalostiť. Veď smrť vchádza cez naše okná, vnika do našich palácov, kynozí deti z ulice a mladíkov z námestí.“ Vrav: Takto znie výrok Hospodina: „Ľudské mŕtvolý ako hnoj padajú na pole, ako snop za žencom a nikto ich nezbiera.“ Takto hovorí Hospodin: „Múdry nech sa nechváli svojou múdrosťou, silák nech sa nehonosí svojou silou a boháč svojím bohatstvom. Kto sa však chváli, nech sa chváli tým, že je rozumný a pozná mňa, lebo ja som Hospodin, ktorý uskutočňuje milosrdenstvo, právo a spravodlivosť na zemi, veď v tom mám záľubu," znie výrok Hospodina. „Hľa, blíži sa čas," znie výrok Hospodina, „keď potrestám všetkých, ktorí, hoci sa dávajú obrezať, predsa sú neobrezaní: Egypt, Júdu, Edóm, Ammónčanov, Moáb a všetkých, ktorí si strihajú sluchy a bývajú na púšti, pretože všetky tieto národy sú vlastne neobrezané, aj celý dom Izraela, keďže nemajú obrezané srdce.“

Milí bratia a drahé sestry v Pánovi Ježišovi!

Prorokova bolesť je neprirodzená, pretože nastala situácia, v ktorej sa vlastný národ stal jeho nepriateľom. Jeremiáš nehovorí ako niekto zvonka: hlboko trpí pre svoj ľud. V jeho srdci žije túžba utiecť na púšť, lebo skazenosť medzi ľudom Izraela je neznesiteľná. Bolesť. Strach. Úzkosť. Hovoriť, žiť a obstať medzi duchovne mŕtvymi, zatiaľ čo v pozadí je veľký hluk. Precítiť skazenosť, lebo on sám je členom Božieho ľudu, a napriek tomu je Božím hovorcom. Drahí bratia a sestry! Boh nie je ľahostajný voči hriechu, ale nie je ľahostajný ani voči človeku; práve preto je jeho milosrdné srdce požehnaním a pokojom. Keď je stav tvojho prostredia pre teba ťaživý... Keď ťa bolí stav tvojho národa, cirkvi, krajiny i celého sveta... Keď prorokovi nie je ľahostajný vzťah medzi ľudom a Bohom. Vznikla situácia, v ktorej sa ťažko žije a veľmi tvrdo slúži.

Prorok opisuje obrazy skazenosti: lož, nedôvera a falošnosť. Hriechy jazyka žijú uprostred ľudu: lož, ohováranie a dvojakoť. Rozpad vzťahov je príznačný: ani bratovi sa nedá veriť. Je to hrozný stav! Základným problémom je úplná absencia odovzdanosti smerom nahor. Boh im stúpi na otlak a vyhlasuje: „Mňa nepoznajú.“ Nedostatok poznania Boha je citeľný, takmer hmatateľný. Spoločenská a vzťahová kríza vždy pramení z duchovnej krízy a k nej sa aj vracia.

Buduje sa „moc zabezpečená ložou“? Ale za akú cenu? Za cenu toho, že všetko sa rozkladá.

Boh odpovedá – koná vyšetrovanie a vynáša súd. Žalospev nad vrchmi jasne ukazuje, že Boží ľud smeruje dolu svahom. Pán ako vyšetrovateľ. Boh ako sudca. Začína sa očisťovanie: „Roztavím ich a preskúmam.“ Súd zo strany Boha nie je výbuchom hnevu, ale oprávnenou odpoveďou na existujúci stav. Následky skazy sú prítomné: vyludnenie, smútok a nárek. Prorok Jeremiáš prechádza týmito horami a dolinami. Prekračuje všetko. Treba sa pozorne dívať pod nohy a všetko preskúmať: „Veru vám hovorím, nezostane tu kameň na kameni, ktorý by nebol zborený“ (Mt 24,2). Boží súd vždy nesie aj možnosť pokánia.

Zo strany ľudu prichádzajú otázky „prečo?“. – Aký je dôvod Božieho súdu? Pán odpovedá zlomeným hlasom. Nie hromovým tónom, ale jasne a úplne hovorí:

1. nepočúvali Božie slovo;
2. zatvrdnuté srdce, nasledovanie cudzích bohov;
3. tradícia sama o sebe nezachraňuje: „to, čo ich učili predkovia.“

Aký je rozdiel medzi vernosťou Bohu a náboženským zvykom? Bolo by dobré vidieť tieto príčinné súvislosti! Aj náš osobný život je plný otázok „prečo“. Aj náš spoločný život je plný otázok „prečo“. Chceme žiť z požehnaní veľkosti predkov, pritom by sme mali žiť a slúžiť z milosti, opierajúc sa o Slovo a vedení Duchom. Chodíme vierou, a nie videním (2Kor 5,7)! Bez videnia, žijúc vo viere, obstať pred Pánom.

Zaznieva aj hlas smútku. Hriech má vážne následky. Pred nami sa otvára obraz plačiek. Je zrejmý obraz kolektívneho smútku, ako pri pohrebe Lazára (porov. Jn 11) alebo dcéry Jaira (porov. Mk 5,38–39). Naším najväčším nepriateľom je smrť a tá dosiahne všetko: domovy, ulice i budúcnosť. Smrť zničí všetko, v čo si dúfal. Hriech nie je súkromná vec, ale spôsobuje spoločenskú skazu.

Čím sa teda môže človek chváliť? Nie múdrosťou, silou ani bohatstvom. Pravá chvála je: poznať Pána. Boží charakter: láska, právo a spravodlivosť, lebo len v týchto má zaľúbenie. Čo dnes svet považuje za hodné chvály? Čím sa chválime my?

Telo je síce obrezané, ale srdce nie. Neobrezané srdce je nebezpečný stav. Chýba vnútorná poslušnosť. Zjavná je vonkajšia zbožnosť. Pán je skúmateľom srdiec. Výsada ľudu nie je výhovorkou, ale zodpovednosťou. – Čo dnes znamená žiť „s obrezaným srdcom“? Láska, právo a spravodlivosť formujú obrezané srdce. Hľa, aké málo stačí k plnému životu. Hľa, Božia láska nikdy nezanikne (porov. IKor 13,8). Lebo láska nie je polotovar, podpultový tovar. Hľa, Pánova spravodlivosť je stravujúci oheň. Lebo právo neslúži na úplatky. Hľa, Pánova pravda ospravedlňuje. Lebo existuje len jedna pravda, a On žije, žije aj v súčasnosti a na pravici Otca sa za nás prihovára. Toto Slovo nás konfrontuje s tým, že Boh pozná hriech, berie pravdu vážne, ale jeho cieľom nie je ničenie, ale aby jeho ľud Ho skutočne poznal. Skutočne poznáš Boha a Otca nášho Pána Ježiša Krista? (Ef 1,3)

Biblický text: Evanjelium podľa Jána 10. kapitola 1-6.veršov: „*Amen, amen, hovorím vám: Kto nevchádza do ovčince dverami, ale prelieza inokadiaľ, je zlodej a zbojník. Kto však vchádza dverami, je pastier oviec. Tomu vrátnik otvára a ovce počúvajú jeho hlas. On volá svoje ovce po mene a vyvádza ich. Keď vyženie všetky svoje ovce, ide pred nimi a ony ho nasledujú, lebo poznajú jeho hlas. Cudzieho však nebudú nasledovať, ale ujdú od neho, lebo cudzí hlas nepoznajú.*“ Ježiš im povedal toto prirovnanie, oni však nepochopili, o čom im to hovoril.“

Milí bratia a drahé sestry v Pánovi Ježišovi!

Ježiš povedal množstvo podobenstiev a obrazných výrokov, ktoré prehľbovali vzťah s Bohom, poznanie o Ňom a hlbšie uvádzali do sveta učeníkov každú ovečku. Obraz dverí a pastiera patrí k spôsobu vyjadrovania evanjelistov. Nie je to príbeh, ale sled výrokov, v ktorých evanjelista Ján pravdu neskrýva, ale naopak ju odhaľuje. Dvere a pastier. Pastier a dvere.

Obraz pastiera a oviec má hlboké korene v Starom zákone. Starostlivosť o ovce bola v Izraeli každodennou skúsenosťou: zraniteľnosť, starostlivosť, vedenie a ochrana boli prítomné v živote pastierov. Obraz dverí sa nám zas najvýraznejšie otvára v Žalme 24,7–10, keď sa Boží ľud otvára pred Božou slávou.

Ohrada je životným priestorom a miestom spoločenstva. Ovčia ohrada: dvor, životný priestor, miesto, kde žijeme. Ohrada má dvere: nie každý vstup je rovnaký, spôsob vstupu prezrádza všetko o úmysle prichádzajúceho.

O prístupe k ovciam čítame o dvoch spôsoboch. Možno pristupovať s pastierskym srdcom: pastier vchádza dverami, rešpektuje ovce, pozná ich a ovce poznajú jeho hlas. Ale možno vtrhnúť aj ako zlodej a lupič: neprichádza cez dvere, vpadne násilím, je agresívny, pracuje v skupine a je pre ovce cudzí. Otázka vždy znie: kto, odkiaľ a ako pristupuje?

Druhý pohľad je vzťah: vzťah pastiera a oviec. Skutočný vzťah vzniká iba medzi pastierom a ovcou. „Má svoje ovce“ – starostlivosť je zjavná. Ovce poznajú hlas pastiera, ktorý je jemný, upokojujúci a vzbudzuje dôveru. „Pán je môj pastier“ – prečo to môžeme vyznať?

Ježiš k nám prichádza ako Pastier, Ktorý zjavuje Otca. Neprichádza ako cudzinec, neprepadá nás. Je ten najbližší: Jeho prítomnosť je požehnaním, Jeho hlas nesie život. Poznať pastiera je výsadou.

Výrazný je aj obraz vrátnika a vpustenia. Naznačuje, že existuje poriadok, poslanie a Božie schválenie. Vpustenie nedosahuje násilím, ale prostredníctvom vzťahu a poverenia.

Takto získava svoje poslanie aj Peter. V inom dvore, na dvore veľkňaza, hľadá cestu (porov. Jn 18,15). Tam zapiera, že patrí k dobrému pastierovi. Napriek tomu smeruje k pokániu, odpusteniu a novému povereniu skrze Krista a počuje z Jeho úst poverenie: „Pas moje ovce!“ (Jn 21,15–19). Stáva sa vrátnikom.

Cez dvere sú ovce vyvádzané na pastvinu. To je realita: Boh nielen stráži, ale posiela svoje ovce do sveta pre život. Dokonca: vychádzanie na pastvinu je príkaz. „Sme ovce jeho pastviny.“

Poradie učeníctva je dané. Boh prichádza k svojmu ľudu, pripravuje pre nich dvere, vedie ich na pastviny a potom ich privádza späť do otčiny. To je rytmus učeníctva. Takto žije ľud – alebo presnejšie takto by mal žiť.

Ježiš je dobrý pastier poslaný Otcom. „Či sa ti to páči alebo nie – ON JE.“ To je sloboda viery: niet vonkajšieho nátlaku, niet útoku, je tu spoločenstvo života s pastierom.

Ježišovo úprimné vyhlásenie znie aj dnes: „Ja som...“ Ja som dvere. Ja som dobrý pastier. Veľká otázka nie je len to, kto je On, ale aj to, kým si ty skrze Neho.

Zo vzťahu s Ním pramení: život, viera, láska.

Ježiš tu nerozpráva príbeh, ale zasahuje priamo do stredu života: vyslovuje vyhlásenia.

OTÁZKY:

– Aké starozákonné obrazy pastiera alebo žalmy nám prichádzajú na myseľ a ako dopĺňajú Ježišove slová?

– Čo pre nás dnes znamená „ohrada“ ako životný priestor: kde a v čom prežívame svoju vieru?

– Podľa čoho možno spoznať, že niekto pristupuje s pastierskym srdcom, a podľa čoho, že „vtrhne“?

– Ako v každodennom živote zakúsime, či rozpoznávame alebo nerozpoznávame hlas pastiera?

– Čo pre nás znamená, že Ježiš nie je cudzí, ale „ten najbližší“?

– Ako dnes chápeme „vpustenie“: od čoho závisí, či niekto môže vstúpiť, resp. zostať vo vnútri?

– Prečo je pre nás často ťažké prijať, že Boh nás nechce len zachovať, ale aj „vyslať“?

– Ako sa v našom živote prejavuje rytmus vychádzania a návratu (pastvina – ohrada)?

– Čo pre nás znamená sloboda viery: v čom zakúsime oslobodenie v Kristovi?

– Ak je Ježiš dvere a dobrý pastier, kým som ja skrze Neho a v Ňom?

Záverečná modlitba: Vyzývam milých bratov a drahé sestry, aby sa doma vo svojej tichosti pomodlili za to, čo Vás povzbudilo, alebo za tú slabosť, ktorú ste vyrozumeli pri čítaní biblického textu.

Modlitba Pánova

Požehnanie: „...aby to povzbudilo ich srdcia a spojilo v láske, aby tak dosiahli všetko bohatstvo plnosti chápania a poznanie Božieho tajomstva — Krista. Lebo v ňom sú ukryté všetky poklady múdrosti a poznania.“ (Kol 2,2-3) Amen.

Záverečná pieseň: č. 265: „Ach na hriešnu cestu,...“

IDEME SPOLU

*V piesku sú stopy.
Hľa, ktosi tade šiel.
Slnko má perly na hrdle
a perly vody pohltila sieň
smaragdov a lístia.
V nej skvejú sa na poludnie
a flauta zvučí
Ktosi ma drží za ruku,
Ja cítim jeho svätú dlaň.
On perly kladie na kvety.
On istotou je života.
On sám je život presvätý.
Ja vidím cestu do raja.
Ideme spolu,
Moj Spasiteľ, môj Boh
A ja.*